

B.U.Ü. MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
STAJ KOMİSYONU
YAZ STAJI UYGULAMA KRİTERLERİ

Genel Bilgiler ve Zorunlu Staj Süresi

Mezuniyet İçin Gerekli Staj Süresi :

Mezuniyet şartı olarak en az **50 iş günü** staj yapılması zorunludur. Bir staj döneminde yapılabilecek en az staj süresi **20 iş günüdür**.

Bir Firmada Yapılabilecek Maksimum Staj Süresi :

Toplam 50 iş günlük staj süresi aynı firmada tamamlanmak isteniyorsa, kalan süre firmanın **farklı bir departmanında** gerçekleştirilmelidir. Bu durumda **iki ayrı staj defteri** düzenlenmesi zorunludur. Söz konusu uygulama, yalnızca Tofaş, Bosch, Renault gibi ana sanayi firmaları ile **Coşkunöz** gibi Ar-Ge, Tasarım merkezi bulunan büyük ölçekli yan sanayi firmaları için geçerlidir.
(<https://www.sanayi.gov.tr/arge-tasarim-merkezleri-ve-tgb>)

Stajların Tek Seferde Yapılması Durumu:

Giriş yılına bağlı olarak, **2. sınıf sonunda** yalnızca **Yaz Stajı I (İmalat)** yapılabilir ve bu staj süresi **en az 20, en fazla 30 iş günü** ile sınırlıdır. Daha sonraki sınıf düzeylerinde ise stajların bir arada yapılmasına ilişkin herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Staj Yapılabilecek Kurumlar ve Staj Türleri

Staj Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşlar:

Staj yapılacak iş yerinde **en az bir Makine Mühendisinin** görev yapıyor olması ön koşuldur. Uygun görülen başlıca kurum ve işletmeler şunlardır:

- Makine ve yedek parça üretimi ile montajı yapan işletmeler
- Otomotiv ana ve yan sanayi kuruluşları
- Döküm fabrikaları
- Tekstil fabrikalarının bakım-onarım birimleri
- Enerji üretim tesisleri
- Resmi kurumların (DSİ, Karayolları, Ulaştırma, vb.) ilgili teknik birimleri
- Tesisat, ısıtma-havalandırma, doğalgaz, klima proje büroları
- Mühendislik ve proje hizmeti sunan diğer firmalar

Not: Staj yapılacak yerlerin, Yaz Stajı I ve II içeriklerine **uygunluk göstermesi** gerekmektedir. Yaz Stajı I mutlaka **imalat** üzerine yapılmalıdır.

NOT: (Yaz stajı I ve Yaz stajı II'nin içeriğine uygun olacak şekilde) staj yapılabilir. 1. Staj muhakkak imalat üzerine olmalıdır. Staj defterini doldururken "Değerlendirme Formunda" sorular kendi içlerinde sektörlere göre ayrı ve staj1, staj2 soruları birbirinden farklıdır.

Yaz Stajı I İçin Uygun İşletmeler:

Yaz Stajı I, mutlaka imalat üzerine yapılmalıdır.

Staj yapılacak işletmenin ve faaliyetlerin, Yaz Stajı I Değerlendirme Formu'na uygunluk göstermesi gerekmektedir.

Yaz Stajı II İçin Uygun İşletmeler:

Yaz Stajı II; imalat, enerji üretim tesisleri, proje, ar-ge ve tasarım alanlarında faaliyet gösteren işletmelerde yapılabilir. Staj yapılacak işletmenin faaliyetleri, Yaz Stajı II Değerlendirme Formu'na uygun olmalıdır.

Staj Başvuru Süreci**Staj Başvuru Süreci ve Takip Edilmesi Gereken Aşamalar:**

Staj başvuru süreciyle ilgili tüm adımlar, bölüm tarafından hazırlanan “**Staj İş Akış Şeması**” üzerinden takip edilmelidir. Bu şema, başvuru belgelerinin hazırlanmasından, onay süreçlerine ve sigorta işlemlerine kadar tüm aşamaları kapsamaktadır.

Staj Danışmanına Başvuru ve Danışma Zamanları:

Staj süreciyle ilgili genel bilgilere bölümün resmi web sayfasından ulaşılabilir. Özel durumlarla ilgili sorular için staj danışmanlarına **yalnızca belirlenen gün ve saatlerde** başvuru yapılabilir.

“Uygulamalı Eğitim Başvuru Formu” da bu zaman dilimlerinde imzalatılmalıdır.

Firma Tarafından Zorunlu Staj Belgesi Talep Edilmesi Durumu :

Stajın zorunlu olduğunu belgelemek için “Uygulamalı Eğitim Başvuru Formu”na vesikalık fotoğraf yapıştırılmalı ve bu form evrak kayıt bürosuna onaylatılmalıdır.

İlgili kurum bu belgeyi yeterli görmezse, staj danışmanına başvurulması gerekmektedir.

Uygulamalı Eğitim Başvuru Formunun Teslim Süresi:

Firmaya onaylatılan “Uygulamalı Eğitim Başvuru Formu”, en geç staja başlanmadan 20 gün önce bölüme teslim edilmelidir. Staj kabul belgesi teslim edilmeden ve SGK bürosundan gerekli evraklar alınmadan staja başlanması durumunda, yapılan staj geçersiz sayılır.

Staj Yerin Temini:

Yaz stajları kapsamında staj yeri bulma sorumluluğu öğrenciye aittir.

Öğrencilerin, özellikle Şubat-Mart aylarından itibaren staj yeri arayışına başlamaları önerilir.

Birçok işletmenin staj kontenjanları erken dolduğundan, başvuruların zamanında yapılması önem taşır.

Sigortası Olan Öğrencilerin Başvuru Süresi:

Öğrencinin halihazırda bir sigortası bulunması ya da staj yapılacak fabrikanın kendi sigortasını sağlaması durumunda, SGK işlemleri için 20 gün önceden başvuru zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu durumda, staj belgeleri en kısa sürede hazırlanarak onay süreci tamamlanmalıdır.

Staj Süreci ve Uygulama Esasları**Staj Sürecinde Fabrikanın Tatile Girmesi ve Tarih Değişikliği Durumu:**

Staj sırasında fabrikanın tatile girmesi nedeniyle staj bitiş tarihinde değişiklik olması halinde, bu durum derhal staj danışmanına bildirilmelidir. Ayrıca, değişen süreye uygun şekilde SGK bürosu aracılığıyla sigorta sürelerinin güncellenmesi gerekmektedir.

Staj Süresince İşyerinde Fiziki Olarak Bulunma Zorunluluğu:

Staj süresince öğrencinin devamlı olarak staj yaptığı iş yerinde fiziken bulunması zorunludur. Staj komisyonu üyeleri tarafından gerçekleştirilen işletme ziyaretlerinde öğrencinin iş yerinde bulunmaması durumunda, staj geçersiz sayılır ve iptal edilir. Ayrıca, uzaktan yapılan stajlar kabul edilmez. Bu nedenle staj başvurusu yapılırken, iş yerinde fiilen bulunma zorunluluğu firma tarafından da teyit edilmelidir.

Çalışılan Sürenin Staj Olarak Değerlendirilmesi:

Öğrencinin bir iş yerinde çalışıyor olması, çalıştığı süreyi doğrudan staj yerine saydırmak için yeterli değildir. Ancak, çalışılan iş yerinde staj başvurusu yapılması, “Uygulamalı Eğitim Başvuru Formu”nun doldurulması, gerekli belgelerin (özellikle e-Devlet’ten alınmış SGK dökümü) sunulması ve staj defterinin uygun şekilde hazırlanarak sürecin kurallara uygun tamamlanması durumunda, bu **süre** staj olarak kabul edilebilir.

Geriye dönük olarak çalışılan süreler stajdan sayılmaz. Stajın başlangıcı, başvuru belgelerinin onaylandığı tarihten itibaren geçerlidir.

Dönemsel ve Akademik Durumlarla İlgili Düzenlemeler

Dönem İçi ve Yaz Döneminde Staj Yapma İmkânı:

Öğrenci, gerekli koşulları sağlaması ve ilgili her bir staj için ayrı ayrı şartları yerine getirmesi kaydıyla, hem dönem içinde hem de yaz döneminde staj yapabilir. Her staj için başvuru, sigorta, defter doldurma ve değerlendirme süreçleri ayrı olarak yürütülmelidir.

Ders Dönemi İçinde Staj Yapma Koşulları:

Ders dönemi içinde staj yapılabilmesi, yalnızca **bitirme ödevi, proje hazırlığı** gibi **devam zorunluluğu bulunmayan dersleri** olan son sınıf öğrencileri için mümkündür. Bu durumdaki öğrenciler, **transkriptleri ve ders programları** ile birlikte başvurarak bölüm başkanlığının değerlendirmesi sonucunda staj yapabilir.

Stajın Güz Dönemine Sarkması Durumunda Harç ve Bildirim Yükümlülüğü:

Derslerini tamamlamış ve yalnızca zorunlu stajı kalan öğrenciler, stajın güz dönemine sarkması durumunda harç ödemezler. Ancak bu durumda, transkript ile birlikte hazırlanacak bir dilekçenin güz dönemi başlamadan önce evrak kayıt bürosuna teslim edilmesi gerekmektedir. Bütün derslerini tamamlamış ve yalnızca stajı eksik olan öğrenciler de, durumlarını belgeleri halinde ders dönemi içinde staj gerçekleştirebilir. Bunun dışındaki öğrenciler için, eğitim-öğretim dönemi (sınav haftaları dahil) içinde staj yapılması **uygun değildir**. Ancak, sınavların tamamlanmasının ardından dönem başlayana kadar geçen sürede, **en az 20 iş günü** olacak şekilde staj yapılabilir. Ara tatillerde staj yapılabilmesi için ise, bu süre **bütünleme sınavlarının sona ermesinden sonra** başlamalıdır.

NOT: (Diğer zorunlu ve seçmeli dersleri olan öğrenciler devam zorunluluğu bulunmasa dahi dönem içinde yaz stajı yapamazlar.)

Yaz Okuluna Devam Ederken Staj Yapma Durumu:

Yaz okulunda ders alan öğrenciler, yaz okulunun başlangıç tarihinden bütünleme sınavlarının son gününe kadar staj yapamazlar.

Yaz Okulu Final Sınavlarıyla Çakışan Günlerde Staj Yapma Durumu:

Yaz okulu final sınavlarının yapıldığı günlerde staj yapılamaz. Çünkü sınav tarihleri, akademik takvimde eğitim-öğretim dönemi kapsamına dahil edilmiştir.

Cumartesi Günleri Staj Yapma Durumu:

Yaz stajları kapsamında cumartesi günleri staj yapılabilir. Ancak, cumartesi günleri tam gün çalışıldığını gösteren ve çalışma saatlerini de içeren “**Cumartesi İzin Belgesi**” işletmeye imzalatılıp mühürlenmelidir. Bu belge, zorunlu staj formu ile birlikte staj danışmanına teslim edilmelidir. Belgenin daha sonra teslim edilmesi uygun değildir.

Tasarım ve Bitirme Sunumlarının Yapıldığı Günlerde Staj Yapma Durumu:

İlgili dönemde Tasarım veya Bitirme dersi almayan öğrenciler, sunum günlerinde staj yapabilirler.

Staj Defteri ve Belgelerin Hazırlanması**Staj Defterinin Hazırlanması:**

Staj defteri, temiz ve düzenli olmak koşuluyla tükenmez kalem veya kurşun kalem ile doldurulabilir. Her iki yazım aracı da uygundur.

Staj Defterinin Doldurulma Zorunluluğu:

Staj defteri, öncelikle “Değerlendirme Formu”ndaki sorulara numaralandırılarak cevap verilecek şekilde doldurulmalıdır. Staj süresi boyunca yapılan çalışmaların içeriği, doldurulan bilgilerle uyumlu olmalı, ancak defterin tüm sayfalarının eksiksiz doldurulması zorunlu değildir.

Teknik Resimlerin Çizim Yöntemi:

Teknik resimlerin elle çizilmesi esastır. Ancak, elle çizilemeyecek kadar kapsamlı ve karmaşık olan teknik resimler, öğrenci tarafından bilgisayar ortamında çizilerek eklenebilir. Zorunlu hallerde fotokopi çekilip yapıştırma işlemi de kabul edilebilir.

Gizlilik gerektiren durumlarda (örneğin Savunma Sanayi vb.), paylaşım yapılamayan sayfalara “**Gizlilik gereği firma paylaşım yapamıyor**” ifadesi yazılmalı ve ilgili sayfa yetkili kişi tarafından kaşelenmelidir.

Staj Defterinin Teslim Zamanı:

Staj defteri ve diğer gerekli belgeler, stajın tamamlanmasını izleyen akademik yarıyıl içinde, staj komisyonu tarafından ilan edilen tarihlerde ve şahsen teslim edilmelidir. Teslim tarihine **uymayan** başvurular **reddedilir**. Mezuniyet durumunda olup yalnızca stajı eksik olan öğrenciler, staj bitiminin hemen ardından belgelerini teslim etmelidir.

Staj Sicil Belgesi ve Devam Çizelgesinin Teslimi:

Staj bitiminde Staj Sicil Belgesi ve devam çizelgesi, kapalı ve mühürlü bir zarf içinde olmak kaydıyla, öğrenci tarafından staj defteri ile birlikte şahsen teslim edilebilir. Alternatif olarak, söz konusu zarf işletme tarafından posta yoluyla Makine Mühendisliği Bölümüne gönderilebilir. E-posta ile gönderilen belgeler geçerli kabul edilmez.

Stajın Değerlendirilebilmesi İçin Teslim Edilmesi Gereken Evraklar:

Stajın değerlendirmeye alınabilmesi için aşağıdaki belgelerin eksiksiz şekilde teslim edilmesi gerekmektedir:

- Staj Defteri
- Staj Sicil Belgesi ve Devam Çizelgesi (Kapalı ve mühürlü zarf içinde; firma da posta yoluyla gönderebilir.)
- Staj Değerlendirme Anketi
- Teslim Kontrol Formu.

Stajın Değerlendirilmesi ve Başarı Ölçütleri**Yaz Stajının Değerlendirilme Süreci:**

Staj değerlendirmesi, aşağıdaki koşulların eksiksiz yerine getirilmesi ve tüm sorulara “evet” yanıtı verilmesi halinde gerçekleştirilir:

- Uygulamalı eğitim başlamadan önce, program uygulamalı eğitim danışmanı tarafından iş yerine ilişkin onay alınmış olması.
- Uygulamalı eğitim dosyasının hazırlanmış ve şekil yönünden danışman tarafından yeterli bulunmuş olması.
- Gerekli uygulamalı eğitim süresinin tamamlanmış ve devam çizelgesinin iş yeri tarafından onaylanmış olması.
- İş yeri değerlendirme formunun düzenlenmiş olması.

Staj defterleri, teslim sırasında danışman tarafından **genel içerik ve biçim kontrolüne** tabi tutulur.

Her sayfanın yetkili kişi tarafından **imzalı ve kaşeli** olması zorunludur.

İlgisiz, özensiz ve eksik doldurulmuş defterler **kabul edilmez**.

Eksik bulunan defterler bir defaya mahsus olmak üzere öğrenciye iade edilir ve düzeltme sonrası yeniden değerlendirmeye alınır. Düzeltme sonrası da kabul edilmeyen stajlar **yeniden yapılmak zorundadır**. Başarı değerlendirmesi aşağıdaki ağırlıklarla hesaplanır; başarı notunun en az **65** olması gerekir aksi durumda öğrenci **başarısız** sayılır.

Değerlendirme Unsuru	Ağırlık (%)
Staj Defteri (Uygulamalı Eğitim Raporu)	40
İşveren Raporu	20
Sözlü Sınav (Uygulamalı Eğitim Değerlendirmesi)	40

Staj Sonuçlarının Açıklanma Süreci:

Staj defterlerinin ön kontrolü ve sözlü değerlendirme (mülakat) sürecinin tamamlanmasının ardından, staj sonuçları en geç 1 ay içinde açıklanır. Sonuçlar bölüm web sayfasında ilan edilir.

Muafiyet ile İlgili Konular

Yatay/Dikey Geçişle Gelen Öğrenciler İçin Staj Muafiyeti

Önceki üniversitede yapılan staj kabul edilmişse, kabul edildiğine dair imzalı ve onaylı belgeler ile birlikte bölüm web sayfasındaki ilgili dilekçe doldurularak bölüme başvuru yapılmalıdır. Başvuru, staj komisyonu tarafından değerlendirilir. Staj içeriklerinin uygun bulunması halinde toplam staj süresinin en fazla yarısı kadar (en çok 25 iş günü) muafiyet verilebilir. Verilen bu muafiyet, **Staj II yerine geçer**. Muafiyet sonrası, öğrencinin kalan staj yükümlülüğü 40 iş gününden az ise, Staj I aynı firmada ve kesintisiz olarak yapılabilir.

Çift Anadal Programında Staj Muafiyeti

Makine Mühendisliği lisans programında tamamlanan stajın, çift anadal yapılan diğer bölümde de geçerli sayılması için, ilgili bölümün staj komisyonuna dilekçe ile başvuru yapılması gerekmektedir.

Önceki Üniversitede Değerlendirilmemiş Stajların Muafiyet Başvurusu

Önceki üniversitede yapılan ancak değerlendirilmemiş olan stajlar için, staj defteri ve bölüm web sayfasında bulunan dilekçe ile bölüme başvuru yapılmalıdır. Başvuru evrakları, staj komisyonu tarafından incelenir ve stajın ne kadarından muaf olunabileceğine komisyon karar verir.

** Staj Komisyonu, sağlık, ailevi ve benzeri mücbir sebeplerin varlığı halinde uygulamada gerekli değişiklikleri yapma yetkisine sahiptir.*